

Evaluatie Sociale Agenda Leiderdorp

Mei 2022

Samenvatting

De gemeente Leiderdorp heeft onderzoek laten doen naar de uitvoering van de Sociale Agenda van de gemeente. In de Sociale Agenda (2017) staan de opgaven en doelen van de gemeente voor het sociaal domein. De gemeente wil weten of het gelukt is de opgaven en doelen te realiseren en wil leren wat er beter kan. Dit is een samenvatting van dat onderzoek. Eerst geven we aan wat de aanbevelingen zijn, daarna hoe we tot die aanbevelingen zijn gekomen.

Aanbevelingen

De onderzoekers doen op basis van wat hen is opgevallen tijdens het onderzoek aanbevelingen die de gemeente kunnen helpen om het bij het opstellen van de volgende Sociale Agenda beter te doen. Deze zijn verdeeld over drie onderwerpen: de manier waarop de gemeente de partners aanstuurt, de relatie van de gemeente met de partners en inwoners, en de Sociale Agenda zelf.

Het aansturen door de gemeente

Het helpt de gemeente in gesprekken met partners (organisaties en professionals die in en rond het sociaal domein werken) als zij zich meer sturend gaat gedragen op het gebied van regie en faciliteren van samenwerking. Dat helpt de gemeente om duidelijke keuzes te maken en duidelijk te maken wat de gemeente wil. Hierdoor heeft de gemeente meer grip op de onderwerpen waarover gesproken wordt met partners.

De relatie van de gemeente met partners en inwoners

Door de hiervoor genoemde aanbevelingen op te pakken, ontstaan meer mogelijkheden om het gesprek tussen gemeente, partners én inwoners te voeren. Deze gesprekken zouden regelmatig moeten worden gevoerd in het dorp.

We bevelen aan dat de gemeente goed gebruik blijft maken van de bestaande positieve elementen in de relatie tussen de gemeente en de partners. Daardoor is het mogelijk om gezamenlijk aandacht te geven aan de maatschappelijke opgaven. Ook helpt het om, naast cijfers en monitoring, een goed gesprek te voeren over de verantwoording. Door dit gesprek met elkaar te voeren, en met inwoners, worden gezamenlijk en duurzaam de maatschappelijke opgaven opgepakt.

De Sociale Agenda zelf

Voor de Sociale Agenda is het belangrijk om twee à drie grote thema's te bepalen die aansluiten bij de leefwereld van partners en inwoners. Daarvoor is het nodig dat bij het bepalen van de maatschappelijke opgaven partners en inwoners worden betrokken. Om goede keuzes te maken en duidelijk te maken wat belangrijk is, is het nodig om elk jaar een plan te maken wat er voor de uitvoering precies wordt gedaan, het uitvoeringskader. Doordat dit uitvoeringsplan jaarlijks en samen met partners en inwoners wordt opgesteld, blijft het een levend onderdeel en verbetert dit de samenwerking tussen de gemeente, de partners en de inwoners.

Naast het in gezamenlijk overleg afspreken van indicatoren voor monitoring en het uitvoeringskader adviseren wij de gemeente gebruik te maken van 'tellen en vertellen' onder inwoners. Door op deze manier de inwoners te betrekken is het makkelijker om terugkoppeling te geven aan de inwoners over wat er met hun input is gedaan. Ook blijven de partners en de gemeente zo doen wat nodig is en werkt voor de inwoners van Leiderdorp.

Om deze aanbevelingen goed door te kunnen voeren, raden we aan te kijken wat heeft gewerkt bij de uitvoering van plannen en dat te gebruiken bij het opstellen van nieuwe plannen.

Hoe is er onderzoek gedaan?

Op de eerste plaats is er een vragenlijst gemaakt die door inwoners van Leiderdorp kon worden ingevuld. Dat kon op het internet en de onderzoekers hebben daarnaast enkele dagen op straat in Leiderdorp inwoners de vragen gesteld. De inwoners beschreven eerst een ervaring die ze hebben met het leven in Leiderdorp. Daarna konden ze zelf aangeven wat er belangrijk is in die ervaring, hoe ze zich erbij voelden, welke personen er belangrijk waren, en meer. Daarna is samen met een kleine groep inwoners naar die antwoorden gekeken. Samen met de onderzoekers hebben zij de meest opvallende patronen en ervaringen geïnterpreteerd. Door dit samen met inwoners te doen kan er een realistische betekenis aan die patronen en ervaringen worden gegeven.

Op de tweede plaats zijn gesprekken gevoerd met partners van de gemeente. In deze gesprekken ging het over wat zij van de Sociale Agenda vinden, hoe en met wie ze samenwerken, wat ze doen om zorg te voorkomen, hoe ze minder zware zorg inzetten en wat ze doen om nieuwe dingen te proberen. Na de interviews is er een groeps gesprek gevoerd met meerdere partners om te bespreken wat er beter kan.

Wat is de onderzoekers opgevallen?

De onderzoekers zijn een aantal dingen opgevallen tijdens het bekijken van de antwoorden van de inwoners en partners. Wat is opgevallen is verdeeld over drie onderwerpen.

Het aansturen door de gemeente

De partners geven aan dat zij graag willen dat de gemeente meer de leiding neemt in het organiseren van gesprekken. Dat gaat om gesprekken waarbij de gemeente zorgt dat meerdere partners met elkaar praten om te zorgen dat het werken met elkaar soepel verloopt. Maar ze willen niet dat de gemeente zich bemoeit met hoe zij het werk doen. Ze vinden het juist heel fijn dat zij dat zelf mogen beslissen, omdat zij beter weten hoe dat moet dan de gemeente. De partners zelf laten beslissen hoe ze het werk doen was een wens van de gemeente in de Sociale Agenda. Bij sommige onderwerpen is de gemeente ook net als de partners en doen ze het werk zelf. In dat geval moet tijdens de gesprekken met andere partners duidelijk zijn waarom de gemeente zegt wat ze zeggen.

Ook is gebleken dat de gemeente haar werk beter kan laten passen bij hoe inwoners leven. Soms verdeelt de gemeente werk in verschillende delen, die in het leven van mensen niet makkelijk onderverdeeld kunnen worden. Hierdoor is het soms lastig voor professionals om de inwoners op een goede manier te kunnen helpen. De manier waarop de gemeente sommige dingen opschrijft of aanbiedt, is ook niet altijd voor iedere inwoner even duidelijk. De gemeente heeft al aandacht voor het in openbare stukken voor de inwoners in eenvoudige woorden opschrijven wat de doelen en voornemens zijn, maar dit kan nog beter.

De relatie van de gemeente met partners en inwoners

De partners van de gemeente zijn positief over de gemeente en vooral de mensen die bij de gemeente werken. In de relatie voelen de partners zich gelijkwaardig en oprecht betrokken, en de mensen van de gemeente zijn toegankelijk, nieuwsgierig en duidelijk. Hierdoor is er vertrouwen tussen de gemeente en de partners. Door Corona en de vele personele wisselingen bij de gemeente is het de afgelopen jaren niet zo makkelijk geweest. De mensen van de gemeente en van de partners konden elkaar minder makkelijk ontmoeten, maar ook de inwoners ontmoeten was lastiger. Door de wisselingen is er minder van elkaar bekend, omdat de mensen niet zo makkelijk aan anderen kunnen vertellen wat ze hebben geleerd.

Een sterk punt van Leiderdorp is de schaal. Hierdoor kunnen mensen, ook inwoners, makkelijk met elkaar contact opnemen en om hulp vragen.

De Sociale Agenda zelf

De opgaven en doelen uit de Sociale Agenda zijn niet precies genoeg opgeschreven. Hierdoor kan niet goed worden nagegaan of deze bereikt worden. Ook ontstaat daardoor bij de partners te weinig gevoel van gezamenlijke verantwoordelijkheid om de opgaven en doelen samen te halen.

In de Sociale Agenda is taal gebruikt die niet goed aansluit bij de leefwereld van de inwoners en partners. Ook is de Sociale Agenda vooral gericht op de systemen waar de gemeente mee te maken heeft en is de Sociale Agenda voor een periode van 4 jaar vastgesteld en is daarna geen Uitvoeringsagenda opgesteld. Dat heeft er mede voor gezorgd dat er niet goed kon worden gereageerd op veranderingen in de wereld die ook de gemeente treffen.

Colofon

jb Lorenz

Opstellers:

Daan van der Vlis

Jessica Aarnink

Sander Moret

Bianca den Outer

